

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.450/2015/15.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
előadó bíró
Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Kiss N. Csaba pártfogó ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Nagy Péter ügyvéd

Más perbeli személyek neve és perbeli állása:képviselő: dr. Bárdos
Rita ügyvéd

A per tárgya: elmaradt juttatások és kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 6.Mf.635.972/2014/9.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.2924/2012/32

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 6.Mf.635.972/2014/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint, a beavatkozó részére 5.000 (ötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 2.096.300 (kettőmillió-kilencvenhatezerháromszáz)

forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1984-től az alperes alkalmazásában, 2004. szeptember 2-ától 2008. március 31-éig a D.M.K. Kht-nál állt munkaerő-kölcsönzésre irányuló jogviszonyban kazánfűtőként. 2008. április 1-jétől 2010. augusztus 27-éig az alperesnél munkaviszonyban, kazánkezelőként foglalkoztatták a L.H. fióktelepen.
- [2] Az alperesnél fennállt jogviszony ideje alatt a felperes éjszakai műszakban dolgozott. 2008. szeptember 25-én munkavégzés közben balesetet szenvedett, amellyel összefüggésben táppénzes állományba került.
- [3] A felperes a keresetében vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránt terjesztett elő keresetet. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 2.M.4032/2009/37. számú ítéletével az alperest a balesetből eredően nem vagyoni kártérítés címén 2.000.000 forint, vagyoni kártérítés címén 500.000 forint megfizetésére kötelezte.
- [4] A Fővárosi Törvényszék 51.Mf.642.156/2011/13. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette és azt helybenhagyta, míg az elsőfokú bíróság által elbírált kártérítést meghaladó kereseti kérelmek vonatkozásában az iratokat az elsőfokú bíróságnak visszaküldte.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] Az eljárás folytatását követően a felperes keresetét az alábbiak szerint tartotta fenn:
 - 1.) túlmunkák feltüntetése és elszámolása a bérlapokon a kölcsönzés idején is;
 - 2.) az összesített túlmunkák vonzatai a távolléti díjra;
 - 3.) a célfeladat munkavégzésének, kitűzésének okai az alapfeladat mellett, (mikor, hol) és a figyelembe vehető időszak napjai száma megegyeznek-e az osztószámmal;
 - 4.) az azonos munkáért azonos bér elve szerinti elszámolás;
 - 5.) a rendszeres fizetett szabadság kiadása;
 - 6.) táppénz igényének elszámolása,
 - 7.) a baleseti táppénz mértéke meghatározása;
 - 8.) a baleseti táppénz elszámolása, számviteli ellenőrzése;
 - 9.) a kölcsönbeadó D. Kht. „végkielégítési eljárása”;
 - 10.) a rendkívüli munkavégzések vizsgálata védett korban, létszám esetén;
 - 11.) a tolókemence melletti 4 évi munkavégzés, a zaj, és a rezgés károsító hatása.

- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.2924/2012/32. számú ítéletével a keresetet elutasította, a felperesnek a „végkielégítési eljárással” kapcsolatos igénye tárgyában a pert megszüntette. A felperest perköltség fizetésére kötelezte mind az alperes, mind a beavatkozó részére. Rögzítette, hogy a felmerült eljárási illeték és a szakértői költség az államot terheli.
- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen rögzítette a felperes kereseti kérelmeit, illetve azt, hogy azokat miért utasította el. A 9. pontot illetően a pert megszüntette azon indokolással, hogy a felperessel szerződött munkáltató nem az alperes volt, ebből következően nem tőle igényelhető a végkielégítés. Így a Pp. 157. § a) pontja alapján a per megszüntetésének volt helye.
- [9] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 6.Mf.635.972/2014/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a felperest perköltség fizetésére kötelezte az alperes részére rögzítve, hogy az alperesi beavatkozó másodfokú perköltsége megállapítását mellőzi, a fellebbezési eljárási illetéket pedig az állam viseli.
- [10] A másodfokú bíróság ítéletében előjáróban utalt az 1992. évi XXII. törvény (továbbiakban régi Mt.) IX. fejezetében rögzítettekre, valamint - a fellebbezési hivatkozásnak megfelelően - a munkavédelemről szóló 1993. évi CXIII. törvény (továbbiakban Mvt.), valamint az 1997. évi LXXXIII. törvény (továbbiakban Ebtv.) szabályaira. Kifejtette, hogy a jelen perben a munkabalesettel összefüggésben a munkáltatót terhelő objektív kárfelelősségi szabályok alapján kellett a bíróságnak döntést hoznia, ezért a felelősség tisztázását követően annak volt jelentősége, hogy a felperes megkapta-e azt a kompenzációt, amelyet a régi Mt. a munkáltatói kárfelelősség alapján a munkavállalónak biztosít. Jelen perben nem volt vizsgálándó és vizsgálható az, hogy az Mvt-t, illetve az Ebtv. rendelkezéseit mennyiben tartották be.
- [11] A másodfokú bíróság kifejtette, hogy a felperesnek a részítéletet követően fennmaradó kereseti kérelmei közül a túlmunkával, illetve a helyettesítési díjjal kapcsolatos követelésével összefüggésben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperest hátrány abból nem érte (ilyen nem bizonyított), miszerint a túlmunkát és a felmerült többletfeladatokat célfeladatként határozta meg az alperes. A felperes a perben azt sem bizonyította, hogy helyettesítési díjra lett volna jogosult 2008. július 8. és 2008. szeptember 14. között.
- [12] Az összesített túlmunkák és a távolléti díj összege körében a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtettekkel. A D.M.N. Kft. és az alperes között jogutódlás nem történt, a korábban munkaerő-kölcsönzés keretében dolgozó felperest

a kölcsönzés megszűnését követően a munkaerő-kölcsönzésre irányuló jogviszonyban kölcsönvevőként szereplő alperes a saját munkavállalójaként foglalkoztatta tovább. Az Mt. 85/A. §-ának alkalmazása a jelen eljárásban nem volt releváns.

- [13] A felperes nem bizonyította sem a helyettesítés tényét, sem annak általa állított időtartamát. Önmagában a munkabeosztás becsatolása nem elegendő, erről pedig egyéb bizonyíték nem állt rendelkezésre. Ezért a kereseti kérelmek 3. pontját is jogszerűen utasította el az elsőfokú bíróság.
- [14] A 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.) 7. § (1) bekezdésére és 8. §-ára utalással a másodfokú bíróság - az elsőfokú bírósággal egyezően - nem találta megállapíthatónak az Mt. 142/A. §-ában írtak megsértését sem. A munkaviszonyban az egyenlő bánásmód követelményének betartása alapvető kötelezettség, azonban hátrányosan megkülönböztetni azt lehet, aki rendelkezik valamely védendő tulajdonsággal. A felperes ilyet nem igazolt.
- [15] A kereset 5. pontjában megfogalmazott pontban megfogalmazott szabadság kiadással kapcsolatos követelése sem volt alapos. A 60 nap szabadságból 32 napot a munkáltató kiadott, 28 napot pedig pénzben megváltott.
- [16] A 6. és a 8. számú kereseti követelések pontosításakor a felperes a 2., 4. és 5. pontra utalt vissza, így az ott kifejtettek alapján alaptalan a fellebbezés.
- [17] A kereseti követelés 7. pontjával összefüggésben a jogerős ítélet az Mt. 177. §-ának (1) bekezdésére, 179. §-ának (1) bekezdésére, és a 182. §-ának b) pontjában foglaltakra utalt. Az alperes a perben bizonyította, hogy a felperes elmaradt jövedelmének kiszámításakor a leírt szabályoknak megfelelően járt el, és a felperes részére e címen bruttó 1.109.052 forintot fizetett. A felperessel a balesetből eredő keresőképtelenség idejére az elszámolás megtörtént, az alperes a felperes részére az elmaradt jövedelmet átutalta, amely az üzemi baleseti táppénz és a balesetet megelőző átlagkereset különbözete volt.
- [18] A 9. számú kereseti kérelem alapján az elsőfokú bíróság a pert jogszerűen szüntette meg tekintettel arra, hogy a végkielégítést a felperes nem igényelhetette az alperestől, mivel közöttük kétoldalú jogviszony nem állt fenn.
- [19] A 10. számú kereseti kérelem tekintetében a másodfokú bíróság arra mutatott rá, hogy a kereset ugyan nem elég pontos, azonban a védett korban álló munkavállaló esetében is elrendelhető rendkívüli munkavégzés akár létszámhiány miatt is.
- [20] A felperes 11. számú kereseti követelése sem volt alapos, amely szerint a tolókemence mellett 4 év munkavégzés alatt, zaj és rezgéskárosító hatások miatt kár érte a felperest. A munkaügyi perben nem volt vizsgálható, hogy a felperest az otthonában érték-e olyan zaj- és rezgéshatások, amely alapján az egészsége károsodott. A perre még irányadó Pp. 349. § (3) bekezdése ugyanis csak a munkaviszonnyal közvetlen kapcsolatban lévő jogra alapított igény elbírálhatóságát mondta ki, mely feltétel a jelen esetben nem

teljesült.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [21] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását”, és a felperes keresetének való helyt adást kérte.
- [22] Hivatkozása szerint az ítélet sérti a Pp. 221. §-át, mivel a bíróság nem a felperes által előterjesztett bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott az ítéleti következtetésre, továbbá tévesen nem látta bizonyítottnak a felperes kereseti kérelmeit, valamint megsértette a felperes által a perben következetesen, illetve a személyesen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében hivatkozott ágazati munkajogi és társadalombiztosítási szabályokat.
- [23] A felülvizsgálati érvelés szerint az Ebtv. 55. § (7) bekezdése betartása és betartatás biztosította volna azt, hogy a balesetet megelőző hónap munkával megkeresett bére legyen az elszámolás során irányadó.
- [24] A felperes hivatkozott a BH 1998.196. számú eseti döntésre, amely szerint helyettesítés történik akkor is, ha az elrendelésre jogosult tudomásul veszi, miszerint a munkavállaló helyettesítést végez, és ez a munkáltató érdekében indokolt és szükséges volt.
- [25] A felülvizsgálati hivatkozás szerint az 1200 fokos tolókemence melletti munkavégzések egészségkárosító kockázati tényezői fennálltak. E körben utalt a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 36. számú állásfoglalására, és a BH 2002.282. számú döntésre.
- [26] Az alperesnek a 2007. augusztus 1-jétől 2012. december 1-jéig tartó „egészségkárosításai” bizonyítottá váltak, ezért a felperesnek 2010. december 31-én benyújtott baleseti rokkantsági járadékigénye megalapozott. E körben hivatkozott a BH+ 2003.298. számú, és a BH 2003.91. számú döntésben foglaltakra.
- [27] Az alperes tudta, hogy az érdemi nyilatkozatában elismert túlmunkákat az egészségkárosító körülmények miatt nem rendelheti el, ezért a túlmunkákat a bérlapokon célfeladatnak mutatta ki, és a járandóságokat prémiumként számolta el. A baleseti táppénz kiszámításánál az irányadó 2008. augusztus havi célfeladat (színlelt túlmunka) elszámolásánál az alperes éves, azaz 365 napi osztószámot alkalmazott annak ellenére, hogy a 2008. szeptember 1-jei feljegyzésében rögzítette, tehát meghatározta, hogy a felperes is 2008. havi célfeladatot teljesített, erre az időszakra pedig célprémium kifizetéséről is döntött.
- [28] A felperes álláspontja szerint amennyiben nem célfeladatnak számolja el az alperes a végzett túlmunkát, úgy annak összegét nem 365-tel, hanem 30-cal kellett volna osztani.
- [29] A felperes a továbbiakban hivatkozott a BH 1997.99. számú határozatra, amely kifejti, hogy a túlmunkára vonatkozó előírásokat megszegi az, aki e szabályok megkerülése végett színlelt szerződést köt. A munkáltató nem rendeltetésszerűen gyakorolta jogát, a túlmunkák bérlap szerinti kimutatásai és elszámolásai nem feleltek

meg az Mt. 160. §-ában előírtaknak, a munkáltató megsértette a rendeltetésszerű joggyakorlás elvét.

- [30] A felperes a felülvizsgálati kérelmében változatlanul sérelmezte a szabadságnapok kiírásának rendjét, és az e körben előterjesztett igényét változatlanul fenntartotta.
- [31] A felülvizsgálati érvelés szerint figyelmen kívül maradt az elsőfokú bíróság 3.M.4032/2009/6. szám alatti, 2010. február 3-ai tárgyaláson készült jegyzőkönyve. Ebben az alperes jogi képviselője a tanácselnök kérdésére az alábbiakat válaszolta: „A jogalapot változatlanul vitatjuk a táppénz számítása helyessége tekintetében, de a felperes kalkulációt leellenőriztük, és amennyiben a 31. osztószám érvényesül a célprémium címén kifizetett összegek esetében is, akkor a felperesi számításokat nem vitatjuk, az összegszerűséget elfogadjuk”.
- [32] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes perköltség fizetésre kötelezésével.
- [33] A jogerős ítélet megfelel a Pp. 221. §-ának, mivel a másodfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése, egybevetése során helyes és okszerű következtetésre jutott. A felperesnek kellett bizonyítani, hogy kit és hány órában helyettesített, ezen a jogcímen milyen többletfeladatokat látott el az eredeti munkaköréhez képest.
- [34] A baleset miatti keresőképtelenség esetén jövedelemveszteség azért sem érhette a felperest, mert az alperes megfizette a részére a táppénz és az átlagkereset közötti bruttó 1.109.152 forint összeget, amelyet a 2010. november 29-ei tárgyaláson mellékelt igazolással bizonyított.
- [35] A felperes és Sz.B. eltérő munkakörben dolgozott, utóbbi személy régebben állt munkaviszonyban az alperesnél mint a felperes, így összehasonlítható helyzetben lévő munkavállalóknak nem tekinthetők. Az alperes az egyenlő munkáért egyenlő bér elvét nem sértette meg.
- [36] A felperes nem bizonyította az Mt. 174. § (4) bekezdésének megfelelően, hogy bármely megbetegedése, és így a nem vagyoni kárigénye a munkaviszonyával okozati összefüggésben következett volna be, ennek hiányában pedig az alperes munkáltató kártérítési felelőssége nem állhat fenn az Mt. 164. § (1) bekezdése alapján.
- [37] A beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelme szintén a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult, és a felperes perköltség fizetésre kötelezését kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [38] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [39] A Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül.
- [40] A felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot,

amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Így kizárólag azon felülvizsgálati érvelések voltak vizsgálhatóak, amelyek tekintetében a konkrét jogszabályhelyet és a jogszabálysértés módját is megjelölték. A PK. 36. számú állásfoglalásra hivatkozás, valamint konkrét bírósági határozatok megjelölése jogszabálysértés alátámasztására nem voltak alkalmasak, mivel azok nem tekinthetők jogszabályoknak. Konkrét jogszabálysértésként a felperes a Pp. 221. §-a, az Mt. 160. §-a, valamint az Ebtv. 55. § (7) bekezdésének téves alkalmazását panaszolta, így a jogerős döntés ebben a körben volt csak érdemben értékelhető.

- [41] A Pp. 221. §-ának - a bíróság ítélet indokolási kötelezettségének - elmulasztását a felperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul állította. A bíróságok ítéletüket a szükséges mértékben megindokolták rögzítve, hogy mely bizonyítékokat és mennyiben értékelték, továbbá azokból milyen következtetésre jutottak. A felperes a Pp. 206. §-ának megsértését nem állította, így a bizonyítékok értékelésénél a megállapított tényállás nem lehetett a felülvizsgálati eljárás tárgya.
- [42] A felperes álláspontja szerint az Ebtv. 55. § (7) bekezdése betartása és betartatása biztosította volna, hogy a balesetet megelőző hónap munkával megkeresett bére legyen az irányadó az elszámoláskor. A jogerős ítélet rögzítette, hogy a felperes által hivatkozott jogszabály rendelkezéseinek betartása a jelen jogvita eldöntése során nem volt értékelhető, a felperes igényeit az 1992. évi XXII. törvény (rég. Mt.) szerint a munkáltatói kárfelelősség alapján kellett vizsgálni (Mt. 177. §, 179. §, 182. §), amelyeket az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül vettek alapul, és helytálló következtetésre jutottak.
- [43] A felperes a felülvizsgálati kérelmében az Mt. 160. §-ában foglaltak megsértését is panaszolta állítva, hogy az alperes a „bérlapokat” nem megfelelően vezette, eljárása sértette a rendeltetésszerű joggyakorlást. Ezen előadását a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség (Pp. 164. §) ellenére nem igazolta, különösen nem azt, hogy a dokumentáció során a munkáltató joggal való visszaélést valósított volna meg. Mindez pedig jogszabálysértés megállapítására nem adott lehetőséget.
- [44] A felülvizsgálati eljárásban sem tudta a felperes a kereseti kérelmében foglaltak megalapozottságát bizonyítani, így a jogvita eldöntése szempontjából nem volt annak jelentősége, hogy az alperes a jogalap vitatása mellett az összegszerűsége milyen észrevételeket adott, illetve milyen érveket terjesztett elő.
- [45] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [46] A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul. Az illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése, és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [47] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. április 6.

**Dr. Tallián Blanka s.k. tanácselnök, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
s.k. előadó bíró,
dr. Hajdu Edit s.k. bíró**

A kiadmány hitelélül:

Nné

tisztviselő